

ISSN 0903-2932

# panorama

IN INTERLINGUA

NOVEMBRE-DECEMBRE 2014 ■ ANNO 27 ■ NUMERO 6 ■ PRECIO: 2,50 €



*Ballones blanc que formava le Muro de Lumine vola verso le celo. Photo: Berlin.de*

## 25 annos post le cadita del Muro

Milliones celebrava momento historic. **Novas, paginas 2-3 | Editorial, pag. 4**

IN ISTE EDITION

**NOVE PRESIDENTE A UMI**  
Sven Frank quita le empleo  
pro rationes professional.  
**Pagina 5**

**4 PAGINAS CON NOVAS**  
Interlingua, pag. 14-17

**interlingua**  
bon anno nove 2015

Calendario, pag. 10-12

**TOURISMO IN PERICULO**  
Tanzania e Kenya suffre del  
chassa furtive.  
**Pagina 6**

**PROLONGE LE MUSICA**  
Chronica, pagina 9

Interlingua, communication sin frontieras | [www.interlingua.com](http://www.interlingua.com)

# Milliones celebrava le cadita del Muro

25 annos post le cadita inexpectate del infame Muro de Berlin tote Europa commemorava le situation quasi miraculose in le vespere historic in 1989.

**Per Thomas Breinstrup**

GERMANIA – Le fin poterea haber essite un toto altere. Violente. Con multe morites. Con guerra civil. In vice illo deveniva, quasi miraculose, pacific. Sin que un sol tiro esseva discargate.

Il ha momentos in le historia, quando on memora exactemente ubi on esseva. Le nocte del 9 de novembre 1989 es un de ille momentos. Un poco ante medienocte cadeva le infame Muro de Berlin como le resultado de un miscomprension. Germania del



*Le ex-presidente sovietic Mikhail Gorbachev (a sinistre) esseva acclamate al jubileo. Photo: Hamisch Appleby, Kulturprojekte Berlin*

Est collabeva, e tosto tote le mundo comunista est-europee esseva passato – un situation que absolutamente nemo haveva vidite o expectate.

In le fin de un traditional e tediose conferentia de pressa in Berlin in le vespere a circa 19 horas, membro del Politbüro comunista estgerman Günter Schabowski esseva demandate per un jornalista italian super le discutate nove regulas pro emigration que permetterea est-germanos a viagar a altere paisas. Ille cercava inter su papiros e trovava un nota que esseva date a ille quando ille poco antea iva del assemblea ancora currente in le Politbüro pro orientar le pressa.

In un tono un poco confundite ille legeva le papiro a alte voce, sin haber orientate se in illo antea, e le pressa non credeva su proprie aures audiente que on haveva decide permitter le viage libere.

“Desde quando?” demandava un altere jornalista.

Günter Schabowski regardava confundite in su papiro: “Illo vale secundo mi sapientia... actualmente, immediatamente!”

Le intention esseva que le viages esserea permittite solmente le matino sequente, ma isto Schabowski non observava, e le nova se diffundeva como un foco.

Poco postea le estgermanos comenciava arrivar al postos de frontiera. Le guardianos non haveva essite informate, e le tension comenciava accumular se. Le gente voleva exir. On lo audiva in le TV, que transmittea directemente del conferentia de pressa.

Finalmente le chef del guardias in le posto in le via Bornholmer Straße a 23.32 horas decideva aperir le barriera de frontiera. Centos e pois milles de estgermanos flueva verso Berlin de West, ubi illes esseva recipite con bracios aperte, champagne e bananas.

25 annos plus tarde milliones de personas – invitatos official e interessatos ordinari – undeava a Berlin pro celebrar le evento que faceva epocha. Con cancellero Angela Merkel al testa, invitatos como le





*Soldatos estgerman sta al muro ante Brandenburger Tor pro marcar lor territorio le 9 de novembre 1989, durante que westgermanos se assembla ante le muro. Photo: Archiv Bundesstiftung Aufarbeitung, Fotobestand Uwe Gerig*

ultime presidente del Union Sovietic, Mikhail Gorbachev, celebrava le jubileo. Gorbachev esseva un causa principal que le muro collabeva, proque su processo de liberalisation significava que il esseva le fin de invasiones sovietic quando regimes comunista esseva in periculo de cader.

Durante le die del 9 de novembre 1989 esseva placiante rosas rememorante le centos qui moriva post esser fusilate per le guardianos del frontiera in lor essayos de escappar verso le west.

Quando le crepusculo abassava super Berlin, le famose Brandenburger Tor – le monumento que plus que ulle altere monumento deveniva un symbolo del urbe dividite, proque le muro se undeava circum illo – esseva le centro del festa, ubi un orchestra

symphonic sub dirigente Daniel Barenboim presentava le ultime periodo musical del 9ne symphonia per Beethoven con le melodiose “Ode an die Freude” (Ode al Gaudio), justo ante que circa 7.000 ballones illuminante que formava le Muro de Lumine a tote le distantia, ubi esseva originalmente le muro, esseva liberate e volava in alto.

Partes del muro ha essite conservate. Le pecia le plus longe es appellate East Side Gallery e mesura 1,3 kilometros. 118 artistas de 21 pais lo ha ornamentate.

Le construction del muro comenciava durante le nocte inter le 12 e 13 de agosto 1961, e il esseva de novo nocte quando illo cadeva 28 annos plus tarde.

Germania esseva reunite le 3 de octobre 1990.



## MEMORIAS E SPEROS POST LE CADITA DEL MURO

**THOMAS BREINSTRUP**

REDACTOR IN CHEF

**IO LO MEMORA ANCORA**, como probabilmente millones alteres lo memora – le vespere del 9 de novembre 1989. Io esseva a un curso journalistic, e durante le reposo del vespere alcuno veniva e diceva que nos debeva spectar le TV.

Le scenas esseva emovente, si, incredibile. Le imagines veniva de Berlin, ubi le Muro haveva essite aperite. Nemo lo credeva possibile, ma nos lo videva.

Equalmente emovente esseva il pro isto sequer le celebration del 25te anniversario del cadita del Muro e rememorar lo que eveniva ante le evento historic in 1989 – e ante toto que isto occurrevia in pace e con dignitate.

**ON POTE PENSAR RETRO**, como nos ante le cadita del Muro prendeva grande cura quando nos correspondeva con te multes in Europa del Est, qui se interessava pro

e laborava activemente pro interlingua. Nos removeva le crampas in le magazines a fin que detectores de metallo non capturarea nostre litteras con materiales e lectura in interlingua.

Un vice un est-germano me scribeva: “Il pare como si tu littera ha essite in aqua.” E, certo, alcuno haveva ponite lo in liquido pro remover le timbro non-stampate.

**ES TAL MEMORIAS**, que face uno gauder que nos scribe 2014, tosto 2015, e vive sub conditiones totalmente differente con multo plus de possibilitates pro promover e fornir materiales super e in interlingua. PANORAMA ha apparite durante omne iste annos – e nos va continuar ... con tu adjuta e supporto.

Un felice Natal a te e tu familia e un prospere e successose anno nove 2015!

**panorama**  
IN INTERLINGUA

Periodico in le international lingua auxiliar interlingua. Le prime edition apparea in januario 1988.

**Editor:** Union Mundial pro Interlingua. **Redactor in chef:** Thomas Breinstrup. **Coredactores:** *Chronica:* Kenneth Platter (Svedia). *Enigmas:* Carlos Soreto (Portugal) e Peter Gopsill (Grande Britannia). *Corrector:* Bent Andersen (Danmark). Collaboratores e correspondentes in tote le mundo.

**Redaction:** Kirkeholmen 10, DK-2630 Taastrup, Danmark. E-posta: [panorama@interlingua.com](mailto:panorama@interlingua.com).

**Administration:** Alberto Mardegan, Osmankäämintie 44 C, FIN-01300 Vantaa, Finlandia. E-posta: [administration@interlingua.com](mailto:administration@interlingua.com). Conto de banca: Numero IBAN: FI18 1820 3000 0163 29. Numero SWIFT: NDEAFIHH. **Abonamento imprimate:** annualmente 15 €. Abonamento duple (= 3 ex.) 30 €. Abonamento triple (= 5 ex.) 45 €. **Abonamento electronic:** annualmente 10€. **Impression:** Imago, Utrecht, Nederland.

**Internet:** [www.interlingua.com/panorama](http://www.interlingua.com/panorama)

Appare omne duo menses in formato A5 con information international in interlingua pro tote le familia. “Manuscriptos – lineas de guida” es trovabile in [www.interlingua.com/panorama-contribution](http://www.interlingua.com/panorama-contribution). Compra libros in interlingua directemente de [www.interlingua.com/libros](http://www.interlingua.com/libros) e [www.interlingua.com/lulu](http://www.interlingua.com/lulu)

Copyright © 2014 Panorama

Es permittite reproducere le contento de Panorama solamente pro uso in le inseniamento e documentation de interlingua in le mundo.



# Le UMI debe haber un nove presidente

Sven Frank se retira pro dedicar se a su labor professional.

## Per Thomas Breinstrup

Le Union Mundial pro Interlingua (UMI) debe trovar un nove presidente.

Sven Frank, germano de 39 annos, ha desde le 1 de novembre 2010 presidite le organisation que ha membros e representantes sur cinque continentes. Ma post le 1 de januario ille se retira pro dedicar su plen tempore a su labor professional como hypnotherapista in Mannheim, ubi ille habita.

Le Consilio Executive e le Consilio General del UMI esseva informate super su decision ante un tempore. Le fortias ha essite dedicate a trovar le nove secretario general del UMI, que le 1 de octobre appointava unanimemente Julian Mendez, 41 annos e de Argentina, pro le posto. Ora le effortios essera concentrate super trovar un bon successor pro Sven Frank. Usque isto occorre, le altere membros del Consilio Executive prendera cura del cargas del presidente.

Sven Frank esseva ante su appointmento desde le 1 de septembre 2008 le secretario general del UMI, e ille esseva le arrangiator principal del 18ve conferentia international de interlingua in Kirchheimbolanden in Germania in julio 2009. Ille ha parlate interlingua desde 2002 e ha desde 2008 participate in quasi omne arrangiamentos international de interlingua. Su filio, Leo, parla anque interlingua.

Sven Frank ha scribite plure libros e ha i.a. traducite contos per le fratres Grimm in interlingua. Ille collaborava con le previe secretario general del UMI, le talento multilingual bulgare Petyo Angelov (1978-2012), super un methodo pro apprender linguas estranier in breve tempore. Sven Frank ha justo publicate su libro – in ger-



*Sven Frank ha essite le presidente del UMI desde 2010. In 2008-2010 ille esseva le secretario general del organisation mundial. Ecce un photo del 13tie incontro nordic de interlingua in Svedia in 2012. Photo: Kathrine Breinstrup*

mano – “Fremdsprachen lernen in 100 Stunden” (Apprende linguas estranier in 100 horas). Ille anque ha essite active pro promover interlingua via le pressa e via activitates professional.

## PRACTICA INTERLINGUA DURANTE LE NATAL

E-libros e cursos gratuite  
[www.interlingua.com/e-libros](http://www.interlingua.com/e-libros)

[www.interlingua.com/  
instruction-national](http://www.interlingua.com/instruction-national)

[www.interlingua.com/  
instruction](http://www.interlingua.com/instruction)

# Chassa furtive menacia turismo

Bandas criminal crea grande problemas in Africa del Est, proque illes fusila elephantes e rhinocerotes que le turistas veni pro vider.

**Per Thomas Breinstrup**

KENYA/TANZANIA – Bandas criminal organisate gania enorme profitos per contrabandar ebore e cornos de rhinocerotes, e isto menacia le vita salvage e le turismo vital in Africa del Est.

Le grande portos kenyan e tanzanian, Mombasa e Dar es Salaam, es secundo le Officio de Drogas e Criminalitate del Naciones Unite (UNODC) le “portas principal” pro ebore contrabandate a Asia. Duo tertios de tote le ebore que es confiscate veni del duo capitales. Le contrabanda de cornos ab rhinocerotes es un problema plus grande pro Africa del Sud. Ci illo sovente es transportate per le aere, proque le cornos es minus grande que le defensas del elephantes.

2013 deveniva un triste anno de record, confirma Interpol, le organisation international del policia.

“Expeditiones in large scala de ebore – cata uno representante le abattage de centos de elephantes – puncta al involucimento de retes organisate criminal que opera in



*Vistas touristic in Tanzania.  
Photos: Thomas Breinstrup*

multiple paises,” dice un reporto ab Interpol.

Malgrado effortios pro stoppar lo, le chassa furtive ha crescite durante le annos recente, mesmo in parques national fortemente guardate pro stoppar lo. Isto indica que le chassatores furtive collabora con alcun officiales.

Un kilo de ebore vale circa 650 euros in Asia. Le UNODC estima que le transporto illegal de ebore ab Africa del Est a Asia in 2011 valeva 23 millones euros.

Ma le animales salvage constitue un parte inevalutabile del industria touristic. Pro Kenya e Tanzania isto es le secunde plus grande fonte de inventos post agricultura.

“Le elephante african pro le momento non es considerate “in periculo” como un specie, ma le decimation in Africa del Est pote devenir demoliente,” dice le UNODC.

## Controversias chinese

■ TANZANIA – Esque officiales chinese contrabandava ebore illegal in lor tascas diplomatic post un visita in Tanzania in 2013 con le presidente de China, Xi Jinping? Assi clama un gruppo de campania, Agencia de Investigation Ambiental (EIA). Secundo illo, membros del grande delegation de commerciantes e officiales inviava le ebore in tascas diplomatic in le avion presidential. Le ministro pro affaires estranier, Bernard Membe, lo appellava in novembre un mentita. In 2013, 10.000 elephantes esseva assassinate in Tanzania, mesmo si commercio con ebore ha essite prohibite desde 1989. Membros del opposition politic ha demandate un investigation gerite per un pannello international.

*Th.*

# Multe catalanos remaneva in casa

Le votation super independentia ganiava un grande majoritate, ma multes non appareva.

**Per Thomas Breinstrup**

ESPAÑA – Le situation in le region nord-est de Espania continua esser sin solution, post que quasi duo milliones de catalanos le 9 de novembre votava in favor de esser independente.

Le referendum esseva prohibite per le tribunal constitutional de Espania, e pro isto illo deveniva in vice un “consultation del citatanos”. Solmente 2,23 milliones del 5,4 milliones votatores potential de facto votava, e 80,7 pro cento de illes respondeva “si” al duo questiones, si illes desirava Catalonia a esser un stato, e si iste stato debeva esser independente de Espania. 10,1 pro cento votava “si” e “no”, e 4,5 pro cento votava un duple “no”.



Catalonia ha 7,5 milliones habitantes con Barcelona como le urbe capital e es le region le plus ric in

Espania. Un grande parte del habitantes parla catalano, un proprie lingua similar a espaniol. Catalonia ha obtenite un certe autonomia.

Le prime-ministro de Espania, Mariano Rajoy del conservative Partido Popular, ha incoragiato Catalonia a cercar un reforma constitutional pro solver le problemas politic con le governmento central in Madrid, ma ille ha excludite le possibilitate de independentia.

In septembre 2014, un campania pro le independentia de Scotia de Grande Britannia perdeva le referendum la.

## NOTAS

**BACTERIO ATTACCA OLEO DE OLIVAS:** Un bacterio rar ha attaccate le recolta italian de olivas, e isto va facer le precio del appreciate oleo de olivas crescer. Plus que un tertio del recolta de iste anno ha essite toccate per le bacterio xylella fastidiosa. Illo attacca le arbores de olivo per siccar le folios, e secundo le organisation italian pro commercio con oleo de olivas, Assitol e Federo-lio, le recolta ha essite reduceite con 35 pro cento comparate a illo de 2013, ubi le bacterio esseva trovate pro le prime vice. Le precio de un litro de oleo de olivas ha in Italia crescite de septe a novem euros, ma le cultivatores time que producentes estranier va essayar vender lor oleo in Italia a precios reduceite. Le industria italian de oleo de olivas normalmente vende pro circa duo milliardos de euros per anno.



*Th.*

**MARMORE ANTIQUE CAUSA FUROR:** Le primeministro grec Antonis Samaras lo appella “un insulto” que le Museo Britannic ha acceptate prestar un del statuas de marmore del templo Parthenon a un exposition in le museo statal in Sct. Petroburgo, Russia, usque januario. Le marmores esseva prendite a Grande Britannia per Lord Elgin.

*Th.*

**SUCCESSO CON ORION:** Le nove capsula del agentia spatial american NASA, Orion, atterrava in le Oceano Pacific vicin a Mexico le 5 de decembre post su tour de 4,5 horas pro testar technologies critic. Illo esseva rapidamente recuperate per naves. Orion es le prime passo in un nove projecto spatial del SUA. Le lanceamento esseva postponite un die a causa de mal tempore.

*Th.*

**DIES NORDIC PROMOVE LINGUAS:** Le juvenes in le paisas nordic debe accostumar lor aures a comprender le altere linguas nordic. Pro isto es introducte “Le Dies Nordic”, ubi 31 classes in le octave nivello del schola popular participa le 25-27 de novembre 2014. Le juvenes veni de Svedia, Norvegia, Finlandia, Islanda, le Insulas Alandese, le Insulas Feroese, Groenlandia e Danmark e es un education interactive digital. Le juvenes comunica in le tres linguas scandinave – danese, svedese e norvegiano – inter se. 22 milliones parla iste tres linguas multo similar. Le scopo es motivar le juvenes a continuar in lor lingua maternelle, quando illes parla con altere scandinavos. *Th.*



*Le entrata del Museo Picasso in Paris. Photo: Wikipedia*

**MUSEO PICASSO REAPERI:** Le Museo Picasso Paris reaperiva le 25 de octobre – le anniversario del artista – post cinque annos de reconstruction e expansion. Le area de exposition in cinque etages assi ha devenite 2.200 metros quadrate plus large. Inter le obras expone es le collection private de arte de Pablo Picasso (1881-1973), le pictor, sculptor e ceramico espaniol. Le museo es situate in un palatio vetere del 17me seculo in le quartiere Marais. Le museo monstra le collection le plus grande in le mundo de obras de Picasso de plus que 5.000 picturas, sculpturas e impressiones plus le archivo personal de Picasso. Le renovamento ha costate circa 52 milliones euros. *Th.*

## Plus de anglese in le radio german

Le voce de Germania, Deutsche Welle, extende su emissiones, ante toto in anglese.

**GERMANIA** – Le radio german Deutsche Welle (le Unda German) augmenta su budget pro combatter con altere stationes international como BBC, France 24 e Russia Today per livrar novas de un perspectiva german a un publico international in anglese.

Deutsche Welle – o DW – debe augmentar le numero de ascoltatores con 50 procento a haber 150 milliones ascoltatores per septimana in 2017 contra le 101 milliones in 2012. BBC britannic habeva in 2013 in toto 256 milliones ascoltatores per septimana in omne platteformas: radio directe, radio directe per Internet e emissiones anterior trovate in le sito de Internet de BBC.

DW appare in 30 linguas e emplea 1.500 personas ab 60 paisas. Le scopo del radio es dar le perspectiva german del mundo al mundo. In le futuro le numero de emissiones e novas publicate in anglese essera plus numerose. Germano continua esser un lingua importante de DW, nam germano es le lingua le plus grande in le Union Europee (essente lingua official in Germania, Suissa, Liechtenstein e Austria), e un carga essential de DW es offerer material e cursos in germano pro omnes, qui desira studiar le lingua.

Ma DW va ora limitar su servicio in bengali e portugese verso Africa e, in India e Pakistan, usar plus anglese.

Deutsche Welle ha su quartiere principal in Bonn e le production de TV in Berlin. *Th.*



## Prolongation extreme de musica

Per Kenneth Platter

redactor del chronica in PANORAMA

**A**lcun menses retro io trovava un video in YouTube quando io cercava musica minimalistic ambiental. In illo sonava un parte del obra “Music For 18 musicians” (Musica pro 18 musicantes) per le compositor american Steve Reich, prolongate octo vices. Le energetic musica original in iste modo era transformate a un composition allongate plen de pace e serenitate.

Io tosto discoperiva que le programma que possibilisa iste typo de prolongation de musica se appella “Paul’s Extreme Sound Stretch” (Le extreme prolongation de sonos de Paul) e es create per le romaniano Paul Nasca, e gratuite a descargar. Iste programma allonga le tonos sin alterar le frequentia. Un effecto de reverberation face le musica lise e sin balbutiamentos. Si on vole, on pote adder transpositiones del sono in le quatro octavas adjacente, duo sub e duo super le octava original. On anque pote filtrar le frequentias e le harmonicos.

Le musica pote esser allongate multe vices. In YouTube io trovava un video ubi le canto “Smells Like Teen Spirit” (Fragra como le spirito del adolescentia) del american banda de grunge rock Nirvana era prolongate ad le longor de un hora e dece-septe minutas. Le original solo conta quatro minutas e medie.

**A**lora io tosto discargava le programma e comenciava experimentar con differente melodias. Un del experimen-

tos successose occurreva quando io allongava musica de Joseph Haydn, “Zwölf Deutsche Tänze” (Dece-duo dansas german), curte allegre simplice pecias pro orchestra de chorda. Quando prolongate le musica deveni seren e tenere e quasi resimila le harmonias de Ralph Lundsten (publicate in jamendo.com como “Sempiternal Sonorities”).

Le resultado le plus successose occurreva quando io laborava con le musica del compositor e cantatrice irlandese Enya. Su melodias son multo belle, illa rarmente usa dissonantias e su voce es suave. Quando prolongate, le musica deveni lente, meditative e seren. Illo es apte pro relaxation post un die stressante o como un inspirante fundo sonor quando on se occupa con projectos creative. Iste musica anque ha potential a alleviar insomnia. Le longissime tonos cuna le cerebro e finalmente lo face addormir se.

Le voce canta longe tonos, como un angelo divin, e quando in le canto occorre parolas con sibilantes, iste sonos son transformate a gentil sufflos de vento.

**I**o me imagina que iste programma anque ha potential a esser usate como un instrumento pro analysar le sonos del lingua, specialmente le longe sonos como vocales, nasales e le consonantes fricative. Le oclusivas son plus difficile a analysar proque illos deveni necate in le oceano del vocales allongate. Ma si on ajusta le grandor del fractionamento del pista audio on pote obtener un paisage sonor con plus de detalios ma anque plus balbutiante. Ma quando le scopo es scientific, le ricchezza del detalios es plus importante que le beltate del sono.

Si vos son curiose de mi experimentos musical con le musica de Enya, cerca “malu viam enya” in YouTube. Bon relaxation!



# Calendario de eventos e anniversarios

2015 es le Anno International de Lumine e le Anno International de Terra, ha le Nationes Unite decidite.



## JANUARIO

- 1** Le Union Eurasiatic Economic entra in vigor. Lituania adopta le euro como valuta national como le 19ne pais del Union Europee. Latvia assume le presidentia pro un medie anno del Union Europee
- 4** (usque le 26) Cuppa Asiatic de Football, Australia
- 15** Die de Interlingua (pro le 24te vice)
- 17** (usque le 7 de februario) Campionato African de Football 2015, Marocco
- 18** Dan Sterup, tresorero del Union Danese pro Interlingua, ha 75 annos
- 25** Final del competition Miss Universo 2014, Florida, SUA
- 27** 70 annos pro le liberation del campo de concentration del nazistas Auschwitz
- 31** Sven Frank, presidente del Union Mundial pro Interlingua, ha 40 annos



## FEBRUARIO



- 11** Le politico sudafrican Nelson Mandela es ante 25 annos liberate del prision in Cape Town, Africa del Sud, post 27 annos
- 18** (usque le 1 de martio) Campionato mundial de ski in Falun, Svedia
- 21** Die International del Lingua Materne (UNESCO)
- 22** Ceremonia del premio de films Oscar, SUA
- 27** Pian Boalt, redactor/traductor, Svedia, ha 90 annos

10

## MARTIO

- 1** Le 41me presidente de Uruguay assume su posto
- 16** Le campionato mundial de Formula 1 comencia (65nte vice)
- 17** Bent Andersen, consiliero del Union Danese pro Interlingua, ha 85 annos
- 18** Le cosmonauta sovietic Alexei Leonov prende como le prime un ambulatura in le spatio ante 50 annos
- 20** Eclipse solar total visibile in le Atlantico del Nord
- 21** Namibia deveni dependente ante 25 annos post 75 annos sub Africa del Sud
- 22** Elecciones parlamentari in Svedia
- 24** Jeanne Martinet, presidente del Union Interlinguista de Francia, ha 95 annos

## APRIL

- 1** 200esime anniversario del nascentia del politico german Otto von Bismarck
- 5** Pascha catholic
- 7** 100esime anniversario del cantatrice american de jazz, Billie Holiday
- 9** Stanley Mulaik, presidente del Societate American pro Interlingua, ha 80 annos
- 15** 150 annos post le assassination del politico american Abraham Lincoln (photo)
- 19** Elecciones parlamentari in Finlandia
- 24** 100 annos post le comencio del homicidio al armenios
- 29** Mirosław Wiechowski, autor/traductor, Svedia, ha 70 annos



**30** 70 annos post le morte del dictator nazista german Adolf Hitler

## MAIO

**1** (usque 31 de octobre) Expo 2015 – le exposition universal – se arrangia in Milano, Italia.

**6** 100esime anniversario del instructor e autor american Orson Welles.

**7** Elecciones general in Grande Britannia

**23** Final del competition musical Eurovision Song Contest, Vienna, Austria

**24** Elecciones municipal in Espana

## JUNIO

“Lingua e Vita”, le organo official del Societate Britannic pro Interlingua, ha 50 annos

**4-5** Reunion de summitate del paisés G7 in Schloss Elmau, Garmisch-Partenkirchen, Germania

**6** Final del Liga de Champions UEFA in Olympiastadion, Berlin, Germania

**7** Elecciones federal in Mexico

**11** Le Cuppa America comencia in Chile

**18** 200 annos post le battalia de Waterloo, Belgica, ubi Napoleon e Francia es battite

## JULIO

**1** Le Terra, Venere e Jupiter es positionate in linea. Luxemburg assume le presidentia pro un medie anno del Union Europee

**2** Le Armea de Salvamento es fundate in London ante 150 annos

**10** (usque le 26) Jocós panamerican, Toronto, Canada

**10** Péter Kovács, redactor de Radio Interlingua, Hungaria, ha 40 annos

**14** Le sonda Dawn de NASA es expectate arrivar al planeta nano Pluto

**17** Le television analoge cessa in Ukraina

**26** Le Maldivas deveni un nation independente ante 50 annos

**28** Le Union Mundial pro Interlingua ha 60 annos. Le Union Brasilian pro Interlingua ha 25 annos



**31** Election del urbe hospital del Jocós Olympic Hibernál de 2022, Kuala Lumpur, Malaysia

## AUGUSTO

**22** (usque le 30) Campionato mundial de athletic, Beijing, China

**29** 100esime anniversario del actrice svedese Ingrid Bergman (photo)



## SEPTEMBRE

**6** 100esime anniversario del politico german Franz Josef Strauß

**10** Elizabeth II, regina britannic, ultrapassara su grangrangranmatre Victoria como le monarcha regnante le plus longemente

**13** Eclipse solar partial visibile in Africa del sud, Madagascar e

Antarctica. Elecciones general in Guatemala

**26** Die Europee de Linguas (Union Europee) (illustration)

**28** Eclipse lunar total



## OCTOBRE

**3** Germania es reunite ante 25 annos. Thomas Breinstrup, redactor del PANORAMA, ha 50 annos

**4** René Jacobs, consiliere general del UMI, Francia, ha 95 annos

**25** Elecciones presidential in Argentina. Elecciones regional e municipal in Colombia



**RELIQUIA DE POMPEII RETORNATE:** Un femina canadian de Montréal ha retornate un pecia de ruina que illa prendeva del citate ancian Pompeii durante su luna de melle ante plus que 50 annos. Pompeii es inter le sitos le plus visitate in Italia post que un eruption del vulcano Vesuvio coperiva le citate sub cinere. In octobre 2014, illa viaggiava a Italia pro retornar le fragmento e alleviar su mal conscientia. Illa non ha recipite un multa, e le policia spera que alteres, qui ha prendite pecias del citate, va esser incorciate a facer como le canadiano.*Th.*

**HUNGARIA ABANDONA TAXA DE INTERNET:** Le governmento hungare sub le regente partito Fidesz ha in le fin de octobre abandonate le planos de un taxa al traffico de Internet post protestos massive. Le lege proponite ha essite condemnate per le Union Europee, del qual Hungaria es membro. Le plano esseva que on debeva pagar 150 forintes (0,50 euros) per gigabyte de datos. Post le prime protestos prime-ministro Viktor Orban introduceva un summitate de 700 forintes per mense pro personas private e 5.000 forintes pro firmas. Ma le protestos continuava e augmentava, e le taxa ha ora essite abandonate. Criticos diceva que le taxa esseva un parte del iniciativas del governmento hungare pro limitar le libertate de parlar. *Th.*

**REGINA FABIOLA MORI:** Le anterior regina de Belgica, Fabiola, moriva le 5 de decembre, 86 annos. Fabiola de Mora y Aragón, le vidua de rege Baudouin, nasceva in Madrid in Espania e esseva regina de 1960 usque le morte del rege in 1993. Illa moriva in le Castello Stuyvenberg in Bruxelles. Illa esseva le quinte regina de Belgica. Le fratre affin, Albert, deveniva rege ma abdicava in 2013 in favor de su filio. *Th.*

**NOVEMBRE**

- 2 Allan Kiviaho, presidente del Association Finlandese pro Interlingua, ha 80 annos
- 11 Ante 50 annos Rhodesia se declara independente de Grande Britannia (recognoscite como Zimbabwe in 1980)
- 12 Magnus Larsson, revisor del Societate Svedese pro Interlingua, ha 60 annos
- 29 Elecciones presidential in Haiti
- 30 (usque le 11 de decembre) Le Conferentia super le Cambio del Climate del Naciones Unite (COP 21) ha loco in Paris, Francia

**DECEMBRE**

- 12 100esime anniversario del cantator e actor american Frank Sinatra. Peter Liebig, ex-representante de interlingua, Germania, ha 80 annos
- 15 Le tarifas special de “roaming” (usar su telephono mobile in altere pais) fini in le 28 pais del Union Europee



- 18 100esime anniversario del cantatrice francese Édith Piaf (*photo*)
- 24 Le organisation racista Ku Klux Klan es fundate in le SUA ante 150 annos
- 30 Mexico completa le clausura del television analoge
- 31 Le television analoge cessa in le Philippines





# Copias del Turre Eiffel super toto

Le famose symbolo de Paris appare in tote le mundo e sembla esser le plus copiate in le mundo.

## Per Thomas Breinstrup

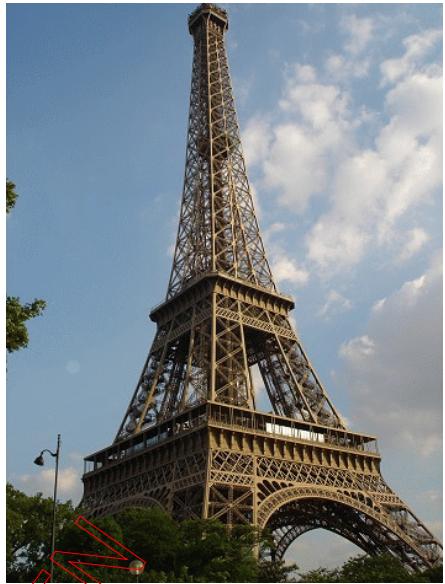
FRANCIA – Claude le oculos, dice “Paris”, e que vide tu ante tu vista interior? Le Turre Eiffel, naturalmente.

Sta allora in Tokio, Hangzhou, Las Vegas o Tegucigalpa. Que vide tu? Le Turre Eiffel ... ma in copia.

Le famose turre de ferro que esseva construite pro le exposition mundial in le capital francese in 1889 sembla esser le monumento le plus copiate in le mundo, e secundo le agentia de novas AFP mesmo non le firma SETE que es responsabile pro le original sape quante versiones existe in le mundo. Ci on gaude del enorme interesse pro le turre, proque illos attrahe touristas a Paris, ubi illes pote vider le original.

Inter le copias le plus famose es illo al hotel Paris Las Vegas. In 1999 le hotel esseva aperite pro simular que on es in Francia, e naturalmente un Turre Eiffel se trova supra le entrata. Illo totevia solmente es le medie grandor del original parisian que ha 324 metros. Le version in Las Vegas mesura 165 metros.

Ja in 1958 le capital japonese obteneva su Turre Eiffel. Illo esseva plus alte, 333 metros, ma un tremor de terra in 2011 lo reduceva a 312 metros, quando le antenna



*Oh-là-là, isto es le ver Paris. Le Turre Eiffel es le symbolo sin par del capital francese. Photo: Thomas Breinstrup*

esseva damnificate. Le version japonese es pingite in rubie e blanc.

Hangzhou in China monstra un turre de 108 metros, e allora il ha versiones que plus tosto sembla esser *kitsch* in p.ex. le capital de Bolivia, un jardin public vicin al Mar Nigre in Bulgaria o a un base del fortias de pace del Naciones Unite in Libano.

Naturalmente on pote anque comprar le Turre Eiffel sur cartas postal, como chocolates, in parve modellos pro le tabula etc. Le turre es un enorme industria, lo que probabilemente haberea placite al constructor, le ingeniero Gustave Eiffel (1832-1923).

## Nove commission e gerentia del Union Europee

■ Le ex-primeministro polonese Donald Tusk deveniva le 1 de decembre presidente del Union Europee con Federica Mogherini de Italia como le coordinator de affaires estranier. Illa esseva antea ministro italian pro affaires estranier. Le ex-primeministro luxemburgese, Jean Claude Juncker, comenciava le 1 de octobre como presidente del nove Commission Europee que anque comenciava su labor le mesme die.



*Th.*

## Littera a europarlamentarios

■ Le 20 europarlamentarios svedese recipiva in novembre un littera del Societate Svedese pro Interlingua con un presentation de interlingua in svedese e interlingua. Le SSI explica le utilitate de interlingua como lingua de ponte, a esser usate in le labor del Union Europee que ha hodie 28 statos-membros e 23 linguas official. “Certe interpretationes e traductiones de leges in UE naturalmente deberea restar, ma le economisation esserea enorme e le equalitate in negotiationes finalmente esserea realisate,” scribe le SSI. Le littera esseva expedite per posta normal sur papiro pro attraher plus de attention que un message electronic. Le SSI incoragia altere pais a sequer le exemplo e contactar lor europarlamentarios national.

## Sparnia moneta per magazin digital

■ Memora que il es possibile recipere PANORAMA como magazin digital in vice de como magazin imprimate sur papiro. On recipe le PANORAMA plus rapidamente post le publication, tote le illustrationes es in colores, e alora le precio es reduceite. Un abonamento digital costa 10 euros per anno, un abonamento imprimate 15 euros.

## Alf Karlsson, Svedia, ha morite

■ Alf Karlsson, pastor protestante emerite del ecclesia svedese e membro del Societate Svedese pro Interlingua durante multe annos, ha morite le 28 de septembre, 84 annos de etate. Alf Karlsson, qui nasceva le 1 de februario 1930, se interessava enormemente pro photos belle – de castellos, de palatios e de natura. Durante plure annos ille publicava in su multe blogs in Internet photos e breve narrationes super su pais materne, Svedia, de omne saisons. Istos esseva parve reportos con belle photographias scribe in un language facile a leger e presentante multe partes del cultura svedese. Interlingua interessava Alf Karlsson multo, e per su sitios ille anque dava

informationes super grammaticas, dictionarios, cursos, altere sitios e diarios electronic que utiliza interlingua. Ille amava cognoscer individuos in altere partes del mundo. Alf Karlsson esseva viduo desde 23 annos e viveva sol in le campania in Kolbäck in Svedia. *Th.*

## Concerto in interlingua in Svedia

■ Dominica le 23 de novembre esseva presentate in le Ecclesia Näset in Askim in Göteborg, Svedia, un programma de cantos pro cello e guitarra. In le repertorio esseva le canto “Le vento”. Le texto esseva scribe iste estate per Ingrid Ivarsson de Ängelholm durante un session de poesia al combinate incontro nordic e conferentia international de interlingua in Svedia in julio. Inger Olsson componeva le musica e presentava le canto con Finn Svantesson in le ecclesia. Le publico assi haveva un inexpectate minilection de interlingua e ascoltava al mesme tempore un belle poema.

## Cruciera primaveral in interlingua

■ Membro del Societate Svedese pro Interlingua, Christer Juren, va como iniciativa private organizar un cruciera primaveral al Mar Åland con interlingua e mathematica como le themas principal de discussion. Illo pote esser agradabile pro usatores de interlingua in le area de Stockholm e lor familias. Il ha spatio pro un vintena de participantes. Interessatos pote contactar Christer Juren a [jurenc@gmail.com](mailto:jurenc@gmail.com) o telephono mobile (+46) 073-324 98 82.

## Minicurso scandinave a expectar

■ Desde 2010 le magazin nordic de interlingua, Actualitates, ha in cata edition publicate un lection de un “Minicurso de interlingua”. Lection 20 appareva in octobre-dECEMBRE, e ora on va colliger tote le lectiones in un quaderno, forsan digital, forsan imprimate. Le lectiones consiste de un breve texto, un vocabulario e remarcas del grammatica.

# NOVAS DE INTERLINGUA

COURS ÉLÉMENTAIRE D'INTERLINGUA: 1

CURSO BÁSICO DE INTERLINGUA: 1.ª M. LECTIO

CURSO BÁSICO DE INTERLINGUA: LECTIO 1

**Conversations / Breve**  
**Prime lection /**  
**Première leçon**



Le granpate e granmorte de Pierre e Anne ha un ferma, e la familia Bushard les visita.

Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann

**Vocabulario / Vocabulário**

**Forma femin**  
 de novo de nouvo  
 saper saber  
 contar contar  
 conto conto  
 contar contar  
 conto conto  
 contar contar  
 conto conto  
 contar contar  
 conto conto  
 contar contar  
 conto conto  
 contar contar  
 conto conto

COURS ÉLÉMENTAIRE

**Grampate:** Bon die, Pierre e Anne



**Conversations / Breve**  
**Prime lection /**  
**Premiera lição**



Le granpate e granmorte de Pedro e Ana ha un ferma, e la familia Garcia les visita.

Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann  
 Ann

**Vocabulário / Vocabulário**

**Forma femin**  
 de novo de nouvo  
 saper saber  
 contar contar  
 conto conto  
 contar contar  
 conto conto  
 contar contar  
 conto conto  
 contar contar  
 conto conto  
 contar contar  
 conto conto

CURSO BÁSICO DE INTERLINGUA: LECTIO 2

**Grampate:** Bon die, Ped



**Lesson 1 /**  
**Lição 1**

Bon die! He e Pedro e Ana. Illes habita in un casa in Brasil. Pedro e Ana ha un patre e un matre, senor Jo e senora Ana J Garcia. Illes anque habita in le casa. Le casa es brun.



**Vocabulário / Vocabulário**

bon die bon di  
 he he  
 esse: set es e  
 e e  
 illes illes  
 habitar morar  
 in in  
 un un, una  
 casa casa  
 Brasil Brasil  
 haber ter, have ha, têm, há, tem, tem

CURSO BÁSICO DE INTERLINGUA: GRAM

**Gramática essencial**

**SUBSTANTIVOS**

Um melodia, un animal, un patre, un matre, le libro, le eroge, u uma melodia, un animal, un pai, uma mãe, o livro, os eroge.

**Brave + plus brave = mais brave = o mais brava**  
**Brave + bravissime = o mais bravo**  
**Bon + melhor = o melhor**  
**Bon + o melhor = o melhor**

## Gratuite curso in duo nove linguas

■ Un gratuite curso de interlingua in 15 lectiones con audio esseva in le initio de novembre publicate in francese e in portugese e ora existe in octo linguas.

“Cours élémentaire d’interlingua” ha essite traducite e adaptate per Pierre Morin e Martin Lavallée de Canada, durante que “Curso básico de interlingua” ha essite preparate per Carlos Eduardo de Paula de Brasil. Le curso esseva scribite per Thomas Breinstrup, presidente del Union Danese pro Interlingua, e es disponibile como files PDF a discargar de [www.interlingua.com](http://www.interlingua.com). Il ha 15 lectiones con explicationes grammatic e exercitios, un supervista grammatic, un vocabulario e un clave al exercitios.

Le curso comprende circa 750 parolas e existe ora in danese, norvegiano, anglese, germano, italiano, espaniol, portugese e francese. Illo presenta le historia de un familia que visita su amicos in Scotia. Tote le textos ha essite registrate como audio in formato MP3, anque disponibile gratuitamente.

Versiones in nove linguas es sub planification.

## 2.500 parolas in francese

■ Le active duo canadian Martin Lavallée e Pierre Morin solmente finiva traducer le

*Alcun paginas del nove curso gratuite in portugese e francese.*

“Cours élémentaire d’interlingua” per Thomas Breinstrup in francese e publicar lo in [www.interlingua.com/fr/curso](http://www.interlingua.com/fr/curso), ante que illes continuava con un nove projecto de interlingua. Le 2.500 parolas del “Interlingua – dictionario basic” ora va apparer in un mini-dictionario interlingua-francese. Isto essera utile non solmente quando on studia le curso ma anque quando on compra libros del serie “Facile a leger in interlingua”, ubi exactemente le 2.500 parolas es usate – e omne parolas extra es explicate, per medio del 2.500 parolas, in notas a pede. Le mini-dictionario francese essera publicate per [www.interlingua.com](http://www.interlingua.com).

## Seminario interne super interlingua

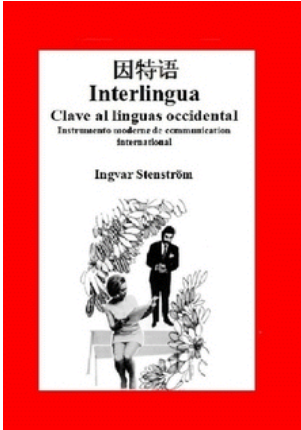
■ Le Association Norwegian de Esperanto arrangiava sabbato le 1 de novembre un seminario interne in Internet super altere linguas planificate. Le presidente, Douglas Draper, qui anque es membro del Union Norwegian pro Interlingua (NIU) dava anque un presentation de interlingua per medio de un texto bilingual, e ille monstrava le similaritates e differentias le plus importante inter le duo linguas. Textos ab PANORAMA esseva usate.

## Manual famose appare in chinese

■ Finalmente appareva in le fin de octobre le famose manual “Interlingua – instrumento moderne de communication international” in chinese. Isto es lingua numero 16 del manual que Ingvar Stenström, fil. mag. e secretario

del Societate Svedese pro Interlingua, primo publicava in 1972 in svedese. Le manual es un curso in 30 lecciones con explicationes del grammatica e del origine del parolas.

Il ha anque alcun exercitios pro le lecciones. “Interlingua – clave al linguas occidental (edition chinese)” es le titulo del nove version que ha 166 paginas. Le precio es 8,37 euros + porto postal. On pote comprar le libro (ISBN 9789198134704) per sequer le ligamine directe in [www.interlingua.com/lulu](http://www.interlingua.com/lulu). Le version japonese appareva in decembre 2013. *Th.*



*Le copertura del manual de interlingua pro chineses*

## Correction

■ In le necrologia de Brian C. Sexton in PANORAMA septembre-octobre le data de morte non esseva correcte, proque le informationes recipite esseva incorrecte. Brian C. Sexton, le secretario del Societate Britannic pro Interlingua, moriva le 28 de januario 2013, e su funerales occurreva al City Road Crematorium in Sheffield le 13 de februario 2013. Ille habitava le ultime tempore al casa de convalescentia Twelvetrees Residential Care Home in Sheffield.



*Inger Olsson, Barbara Rubinstein e Erik Enfors durante le Café Interlingua in novembre. Photo: Satoko Berger*

## Café Interlingua preste pro 2015

■ Le datas pro le prime quatro incontros in Café Interlingua in Göteborg, Svedia, ha essite fixate. Le café assembla interessatos svedese de interlingua, qui se incontra cata mense pro parlar e usar le lingua in un ambiente commode. Cata café dura 2½ horas e es desde le autumnio hospitate per Satoko Berger, consiliere del Societate Svedese pro Interlingua, in Hissingsbacka vicin a Göteborg. On ascolta Radio Interlingua, discute le contento e traduce lo eventualmente. Allora on conversa in interlingua, lege cata uno un breve texto de PANORAMA, e finalmente lege ancora un parte de un libro excitante in interlingua. Le proxime cafés essera le 20 de januario, le 17 de februario, le 24 de martio e le 21 de april. Plus de informationes, scribe a [secretario@interlingua.nu](mailto:secretario@interlingua.nu).

## 17.500 phrases in interlingua

■ Si le tempo continua, il habera 18.000 phrases in interlingua in le dictionario digital in Internet, Tatoeba. Le brasiliano Carlos Alberto da Silva Santos labora con ardor pro sempre augmentar le numero, ma omnes pote assister. Vide le lista ci: [http://tatoeba.org/pt\\_BR/sentences/show\\_all\\_in/ina/und/none](http://tatoeba.org/pt_BR/sentences/show_all_in/ina/und/none).

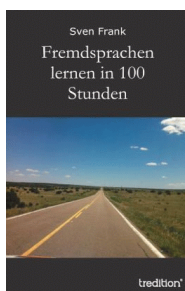




■ **INTERLINGUA IN UN VESPERE:** Pote on aprender interlingua in un vespere? Proque non essayar! E assi Anna K. Bernzen, studente de Heidelberg in Germania, ha facite. In un articulo interessante “Eine für alle” (Un pro omnes) illa describe su studios de interlingua con Sven Frank, presidente del Union Mundial pro Interlingua (in camisa blanc sur le photo creative), e pois illa practica su interlingua con personas de altere nationalitates. “Interlingua es facile a aprender e a comprender,” dice le articulo amusante e inspirante de sex paginas in le magazin german Chiffre, publicate per le Academia de Journalistas del Foundation Konrad Adenauer. Naturalmente non tote su nove interlingua es comprendite per le personas a qui illa lo parla, e qui non lo cognosce in avantia, ma illa ha assatis grande successo totevia. On pote leger le articulo (in germano) – e ascoltar le interview con Sven Frank e le participantes – in <http://chiffre-magazin.de/eine-fur-alle/>.

## Un nove lingua in 100 horas

■ “Fremdsprachen lernen in 100 Stunden” (Apprender linguas estranier in 100 horas) es le titulo de un nove libro per Sven Frank, presidente del Union Mundial pro Interlingua. Illo da consilios e avisos practic de como on se prepara pro aprender plus rapidemente un altere lingua – e naturalmente interlingua joca un rolo importante in le multe exemplos que in se es un minicur-



so del lingua. Le methodo esseva developate in collaboration con Petyo Angelov (1978-2012), ex-secretario general del UMI, e ora finalmente publicate. Le libro publicate per Tre dition costa 9,90 euros.



- |  |  |
|--|--|
| <p><b>1. Que film ganiava un Oscar como le film del anno in 1990?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) "Driving Miss Daisy" X) "E.T." 2) "Mississippi Burning"</p> <p><b>2. Quando es Halloween?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) 30 de octobree X) 31 de octobree 2) 1 de novembre</p> <p><b>3. Como se appella le secunde plus grande urbe del SUA?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) Chicago X) Los Angeles 2) Miami</p> <p><b>4. Como se appella le capital de Marocco?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) Marrakesh X) Casablanca 2) Rabat</p> <p><b>5. Que color ha le flores del lilios del valles?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) blau X) blanc 2) lilac</p> <p><b>6. Que album ha le cantator american Michael Jackson publicate in 1982?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) "Music and Me" X) "Bad" 2) "Thriller"</p> <p><b>7. Que banda habeva un hit con "Eye of the Tiger" in 1982?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) Survivor X) Queen 2) Boston</p> | <p><b>8. Que pais in America del Sud ha le valuta "nuevo sol"?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) Colombia X) Peru 2) Chile</p> <p><b>9. Le instructor danese Lars von Trier ganiava le palmas auree in Cannes in 2000 con...?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) "Breaking the Waves" X) "Melancholia" 2) "Dancer in the Dark"</p> <p><b>10. Como se appella le secunde plus grande urbe de Francia?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) Marseille X) Lyon 2) Nice</p> <p><b>11. Que danese recipeva le Premio Nobel de physica in 1922?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) Niels Bohr X) H. C. Ørsted 2) Ole Rømer</p> <p><b>12. Le capital de Uganda es...?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) Entebbe X) Kampala 2) Freetown</p> <p><b>13. Que color ha le blusa de juventute in cursa de etapes Tour de France?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) blau X) rubie 2) blanc</p> <p><b>14. In que insula grec se trova le cañon de Samaria?</b> <input type="checkbox"/></p> <p>1) Creta X) Santorini 2) Rhodos</p> |
|--|--|

Soluzioni: 1X111 1X2 1X2 1X1 2X2 1X1 1X1

## Interlingua in practica

■ **DIE DE INTERLINGUA:** Le 15 de januario cata anno es le Die de Interlingua, ubi omnes, qui apprecia le lingua, prende un grande o parve iniciativa pro narrar alteres super illo e assi promover lo. Le idea es que multe parve iniciativas deveni plus visibile, si illos es facite simultaneemente. Dunque da un mano o duo, prende un iniciativa, annuncia lo publicamente, e memora narrar PANORAMA super illo postea. *Th.*

# LABYRINTHO

passatempos in interlingua con Carlos Soroto



## PAROLAS CRUCIATE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

**Horizontal:** 1 – referente al lingua; anagrama de “CIA” | 2 – symbolo chimic del erbium; symbolo chimic del radon; typo de cation | 3 – un del menses; le minor unite de information (pl.) | 4 – le ovos debe esser lo pro que il habe le nascentia de un nove esser; Le codice IATA pro le aeroporto de Røst (Norvegia) | 5 – colloca; prefixo de “tres”; codice de Romania in le interrete | 6 – Inter Press Service (abbrev.); non eterne | 7 – si on adjunge un suffixo on obtene un acido; non brillante; pronomi-

ne | 8 – fricar con arena; village hollandese | 9 – sial consonante repetite | 10 – vocal del alphabeto latin (pl.); symbolo chimic del americium; annual | 11 – famose polygonos popularisate per Escher, del quales le plus cognoscite es le triangulo de (...); Organization for Autism Research (abbrev.)

**Vertical:** 1 – (...) Frank, le puero qui parlava interlingua a duo annos de etate; Personal Identification Number (abbrev.); un abbreviatura de plus pro remaner in pace | 2 – vader; non original; pronomine reflexe | 3 – demonstra | 4 – non acute; impeller le remos | 5 – perdeva le union; necuno | 6 – imperio e dynastia turc | 7 – digrapho usate in alcun linguas; deambular; vocales del parola “pace” | 8 – symbolo chimic del ytterbium; Individual Time Trial (abbrev.); prime litteras del parola “gnosis” | 9 – emir; ove juvene | 10 – lingua auxiliar international | 11 – valor de un cosa; colliger altere fructos ■

## PENSAMENTOS

Le civilisation es in illimitate multiplication de necessitates non necessari.

*Mark Twain*

Nos omnes pote errar, non-

obstante le perseverantia in le error solo revela follia. *Zenon*

Quanto plus nos studia, tanto plus nos discoperi nostre ignorantia. *Shelley*

Omne die nos debeva ascoltar un poco de musica, leger un bon poema, reguardar un belle pictura e, si possibile, dicer alicun parolas sensate.

*Goethe* ■



*Iste pecia de arte create per neanderthales ha essite discoperite in Gibraltar. Photo: Academia National de Scientias*

## Neanderthales plus intelligente

Discoperta monstra que le neanderthales habeva pensatas abstracte.

GIBRALTAR – Inscriptiones 39.000 annos de etate e facite per neanderthales ha essite discoperite in un grotta in Gibraltar e monstra que le neanderthales poteva pensar in maniera abstracte.

In le grotta Gorham's Cave in le puncta

sud de Espania recercatores del Museo de Gibraltar ha trovate inscriptiones sur le rocca que indica que le neanderthales faceva arte. Illes habeva un capacitate pro pensatas e expressiones abstracte. Le trovata monstra profunde lines como in jocos de X e O, e anque le utensiles ha essite trovate, scribe le magazin PNAS.

Analyses geochemic revelava que le lines gravate in le rocca esseva facite ante que sedimentos coperiva le labor. Le utensiles esseva de facto usate pro crear le arte, monstra altere analyses. On ha trovate fossiles de neanderthales in le intervallo inter ante 28.000 a 200.000 annos. *Th.*

■ **AUTOGRAPHO DE LINNÉ DIGITALISATE:** Le Bibliotheca Carolin in Uppsala, Svedia, va digitalisar 140 registros genealogic del annos 1550-1900. In le libros le studentes colligeva i.a. signaturas, citationes e illustrationes de personas que illes incontrava, p.ex. durante viages de studio. Inter le materiales se trova signaturas del rege Carolo IX e le botanico famose Carl von Linné, ma il ha anque notas original del compositor finnese Jean Sibelius e un pictura original de John Bauer. Le fundo jubilar del Banca National ha donate quasi quatro milliones coronas svedese al projecto, scribe Uppsala Nya Tidning. *Th.*



## Ursos polar dispare in multitudes

Le numero de ursos polar in Arctica es quasi reducite al medietate in le curso de dece annos.

ARCTICA – Il ha multo minus de ursos polar in le natura hodie.

Recercatores american e canadian qui seque le developpamento in un area in Alaska, nota que le numero de ursos polar ci ha cadite con 40 pro cento in le curso del prime dece annos de iste seculo.

Le annos le plus terribile in le parte sud del Mar Beaufort esseva le periodo 2004-2007. Le glacie esseva si tenue que le ursos polar – un specie in periculo de devenir extincte – solmente con grande difficultates poteva trovar phocas a mangiar.

Solmente duo de 80 parvos observate in le area superviveva, e in 2010 le numero de ursos habeva cadite con 40 pro cento a circa 900 animales, le recercatores scribe in le magazin Ecological Applications.

Post 2007 le situation se ameliorava un poco, ma le numero de juvene ursos polar ha cadite durante omne dece annos studiate.

Le calefaction global menacia le ursos polar. Illos besonia glacie pro superviver e assi mover e capturar lor mangiar. Le glacie disgelante minimalisa le area de chassar que le ursos besonia.

*Th.*



*Le trovata esseva annunciate in settembre. Photo: Museum Sydøstdanmark*

### QUINTE BURGO DE VIKINGES TROVATE:

Un burgo trovate in settembre proxime al urbe danese Køge ha ora essite provate esser del annos 900 e assi es le quinte burgo de vikinges in Danmark e le tertie plus grande. “Vallø Borgring” (Anello de burgo del latifundio Vallø), que es le nomine official, esseva mentionate in medias russe, neozelandese e american, e le magazin american Archeology lo mentiona como inter le dece optime trovatas in 2014. Le quatro altere burgos se appella Aggersborg, Fyrkat, Nonnebakken e Trelleborg e es del mesme periodo como le nove burgo discoperite.

*Th.*

### MYSTERIO DE VAMPIRES SOLVITE:

Le corpores de lo que on antea credeva esseva vampires interrante in Polonia ha ora essite revelate como victimas de un epidemia de cholera. Secundo Livescience.com, recercatores del Universitate de Alabama del Sud in le SUA ha analysate restos de ossos in 60 de 333 tumbas al cimiterio Drawsko. Le resultado es que le personas in le tumbas del 17me-18ve seculo esseva colpate per cholera. Circum le skeletos on ha trovate cultellos proxime al gorga e briccas placiante inter le mandibulas, lo que duceva al theoria que on allora credeva que le victimas esseva vampires.

*Th.*

# Huh, il non es facile addormir se...

**Per Kenneth Platter**

■ Io ha legite “Duo historias terrificante” per Gaston Leroux, traducite in Interlingua per Italo Notarstefano. Illos esseva tanto espaventabile e excitante que io los legeva in solo un vespere.

Un quarto ante medienocite io legeva le ultime pagina e tormentate del duo disturbante contos io essayava addormir me.

Monsieur Leoux vermente se submergeva in le plus obscur angulos del psyche human pro trovar inspiration al duo obras.

In le prime, “Le repasto del bustos”, alco que a prime vista sembla esser un historia de phantasmas, tosto se monstra esser alco multo plus real, in un modo bizarre e macabre.

Le secunde conto, “Olympe”, es un historietta criminal. Illo es plus conventional e minus terrificante que le prime conto. Le themas principal son amor passionate e morte subite e tragic. Como in un bon novella criminal, durante tote le lectura on pensa “qui lo faceva?” e, como sempre, al fin on es sorprendite per le solution.

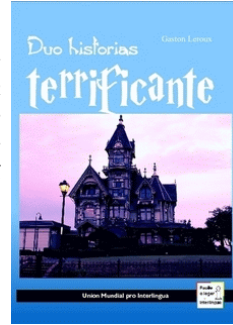
Le intrigas prende tornos inexpectate. Illos son plenate de detalios interessante e memorabile.

Le contos son saturate del mesme atmosfera de tenebrositate, obsession e amor infelice que “Le fantôme de l’Opera”, le obra le plus cognoscite de Leroux.

Le libro non ha illustrationes. Forsan isto es bon. Considerante le contento illos poterea esser troppo espaventabile.

Le libro ha assatis multe parolas que non se trova in le vocabulario basic e tunc son explicate in notas de pede, sempre concise e informative. Isto da le comenciante un bon opportunitate pro expandere su vocabulario. Quando le parolas se repete, se

*Solmente comencia leger iste libro, ante que il deveni obscur...*



repete anque le explicationes. Isto facilita le apprehension.

Secundo mi opinion iste libro es bon litteratura pro studiantes e pro interessatos de Interlingua.

On es terrificate, amusate... e educate. Compra le libro e quando veni le vespere e le obscuritate hibernal: extingue le lampa electric, accende alcun candelas e aperi le libro. Io suspecta que vos, como io, lo legera in un sol vice.

*Gaston Leroux: “Duo historias terrificante”, in le serie “Facile a leger in interlingua”, Union Mundial pro Interlingua, 40 paginas A5, ISBN 978-2-36607-021-7, precio: 6 euros + porto postal, [www.interlingua.com/lulu](http://www.interlingua.com/lulu)*

## **Nove publications in interlingua**

■ Almanac de Interlingua, no. 58, novembre 2014, 7 pp. A4 (PDF) + no. 59, decembre 2014, 6 pp. A4 (PDF). Editor e redactor: Cláudio Rinaldi, Brasil (e-posta: [almanacde-interlingua@yahoo.com.br](mailto:almanacde-interlingua@yahoo.com.br) – le abonamento del e-magazin es gratuite a omnes).

■ Actualitates – Interlingua i Norden, octobre-decembre 2014, no. 194, 12 pp. A5, ISSN 1395-2455. Publicate per Dansk Interlingua Union, Svenska Sällskapet för Interlingua, Norsk Interlingua Union, Suomen Interlinguayhdistys. Red.: Thomas Breinstrup, Kirkeholmen 10, DK-2630 Taastrup, Danmark; e-posta: [info@interlingua.dk](mailto:info@interlingua.dk)

# Linguania – un conto in interlingua

PER MARCUS SCRIPTOR

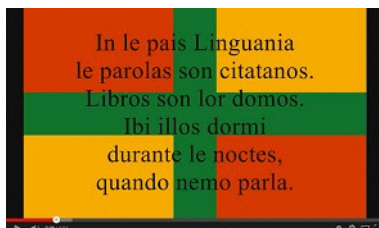
In le pais Linguania le parolas son citatanos. Libros son lor domos. Ibi illos dormi durante le noctes, quando nemo parla.

In le matino illos se leva, se vesti in phonemas e litteras e postea exi e vade al citate. Illos cammina al longe de stratas, le un post le altere, e assi face phrases. Si alcun parola querela o se pone in le incorrecte phrase o ha vestimentos con errores orthographic, le policia lingual rapidamente veni e lo attrappa. Postea illo es processate ante Le Tribunal Grammatic e in le plus grave caso illo es condemnate a radimento.

Inter omne le benevole parolas vive alcun invectivas. Iste parolas son parte de bandas de gangsters, le quales appesta le vita de omne le alteres. Illos se attrappa in basamentos secreta, ubi illos appella le un le altere idiotas, piratas, diabolettos e cosas similar. Postea illos exi pro demolir le stratas urban e chassar gente con tubos de aciero in lor manos.

Cata anno parolas imprestata, immigrantes, veni a Linguania. Initialmente illos crea tumulto e non harmonisa con le altere habitantes. Ma sovente illos se monstra esser usabile e tosto deveni assimilate in le lingua. Post alcun tempore quasi nemo pensa del facto que illos veni de altere paisas.

È assi continua le vita in Linguania. Parolas nasce e mori. Durante lor vita illos cambia lor orthographia e signification. Illos concurre con alteres pro obtener influentia e prestigio, vole devenir includite in citationes immortal, illos vivifica le lingua e cata un constitue un anello in le catena del historia lingual.



Ascolta le autor, Marcus Scrittor, leger su conto in interlingua in YouTube:  
<https://www.youtube.com/watch?v=AUSGbmZOAUS>

Seque anque su blog "Poemas e pensatas – litteratura original in interlingua" a:  
[poemasepensatas.blogspot.se](http://poemasepensatas.blogspot.se)

LITTERATURA

**Redactor:** Onofrio  
 Notarstefano



Le camelo Raffia labora. Photo: Google

### Camelo photographia pro Google

■ EMIRATOS UNITE ARABE: Le camelo Raffia ha un labor extraordinari. Illo photographia pro le gigante de Internet, Google. Sur le animal es montate un camera, e assi Google pote photographiar le deserto de Abu Dhabi in le maniera le plus authentic e le minus damnose. Raffia es accompagnate per un guida a su excursiones. *Th.*

### Cappello de Napoleon vendite pro 1,8 mio. euros

■ FRANCIA: Un cappello bicorne de feltro credite de haber pertinte al imperator francese Napoleon esseva vendite a un auction in novembre. Le casa de auctiones Osenat vendeva le 15-16 de novembre quasi 1.000 objectos, inter illos le cappello nigre que Napoleon Bonaparte o Napoleon I (1769-1821) portava durante le Battalia de Marengo in Italia in 1800. Durante su 15 annos como imperator Napoleon usava circa 120 cappellos. Ille sempre haveva 12 cappellos in uso. Le cappello esseva expectate



Le cappello characteristic de Napoleon. Photo: Osenat

tate vender pro 300.000-400.000 euros, ma le precio real deveniva multo plus grande: 1,8 millones euros. Le comprador esseva un collector sudcorean. *Th.*

### Pannello de collo de 19 kilometros

■ SVEDIA: Quando Ritva la Fontaine e su amicos in le urbe nordsvedese Umeå ante tres annos comenciava tricotar un pannello de collo, illes non expectava que illo devenirea 19 kilometros longe. Toto comenciava con un interview in le TV4 svedese, e alora quasi 600 personas in Svedia, Norvegia, Finlandia e Nederland assisteva in le projecto. *Th.*

### Panno pro le vaccas alpin

■ GERMANIA: 18 vaccas in le Alpes in Bavaria in le sud de Germania ora porta un panno gigantesc pro evitar que le stercos cade al montes e assi veni in conflicto con un directiva del Union Europee que prohibi fertilisantes con nitrato sur colinas. Secundo le jornal britanic Daily Mirror, le paisano Johann Huber e su familia ha durante plus que 400 annos elevate vaccas, e ille pensa que le pannos es un bon solution al problema. Le vaccas pote sin limitation pasturar sur le declivitates. *Th.*

### Daneses le optime a parlar angese

■ DANMARK: De 63 paises le daneses es le optimes a parlar angese como lingua estranier, monstra un ricerca del international schola pro linguas EF. EF ha pro le quarte anno consecutive examinate le sapientia de angese in le mundo. Basate sur 750.000 adultos Danmark es numero 1, Nederland numero 2, Svedia numero 3, Finlandia numero 4 e Norvegia numero 5. In le fin del lista Arabia Saudita es numero 59, Algeria numero 60, Cambodia numero 61, Libya numero 62 e Irak numero 63. *Th.*





## FESTA DE JARDIN IN CENTRO

**CAPITAL:** Un postmeridie cata anno in agosto, le strata Kronprinsensgade in le ver centro de Copenhagen, Danmark, cambia totalmente aspecto. Le asphalt del parve strata es coperite per 500 m<sup>2</sup> de herba artificial, e durante le postmeridie aperi allora le festa in le jardin in le strata que es claudite. On sede sur sedias de plagia, e le café servi al exterior. In un fin del strata un disc-jockey assecura le musica, e le botecas vende cosas sur le strata. Un vista spectacular! *Photo: Th. Breinstrup*

## Toreadores, uni vos!

■ **COLOMBIA/ESPANIA:** Post le clausura del arena de corrida in Bogotá, le capital de Colombia, toreadores in Europa e America del Sud pro le prime vice se uni pro lutar pro le mestiero ancian. Le parlamento in Catalonia in le nordest de Espania claudeva ante alcun annos le ultime arena in le region post que 180.000 amicos de animales habeva signate un petition. In Bogotá le burgo-maestro annullava le contracto del arena Santamaría. Octo toreadores juvene iniciava un exopero de fame contra le clausura. Simultaneamente con un protesto in Bogotá, toreadores espaniol se assemblava in Madrid in Espania pro protestar. Le tribunal constitutional in Bogotá ha declarate le clausura como un violentia del constitution.

*Th.*

## “Guerras Stellar” no. 7 a venir

■ **SUA:** Mesmo si le première del film es solmente in le fin de 2015, un prime reclamo de 88 secundas pro le veniente, septime episodio del “Guerras Stellar: Le fortia se evelia” deveniva in poc horas superpopular,



quando illo esseva lanceate in novembre. Film numero 7 veni 30 annos post le prime episodio in 1977, sub direction del americano George Lucas. Illo es le prime de tres nove films con “Guerras Stellar” produce per Walt Disney Co, que comprava le marca ab Lucasfilm in 2012 pro 4,05 milliardos dollars. Le sex episodios anterior ha ganiate plus que 4,4 milliardos dollars. *Th.*

## “Primavera” costa 65,1 mio. dollars

■ **SUA:** Un portrait famosse de 1881 per le impresionista francese Edouard Manet esseva in novembre vendite pro 65,1 millones dollars al auction Christie's in Nove York. Isto es nove record. “Le primavera” es un pictura al oleo que esseva possedite per le mesme familia durante un seculo.



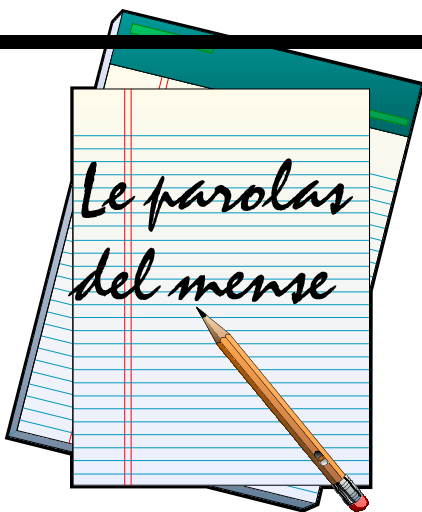
*Th.*

## Guai, non usa tal mal language!

■ Qui dice que on non pote *invektiviar* in interlingua, isto es dicer mal parolas? Il ha multe *invektivias*, mesmo si illos probabilemente non es le parolas le plus usate.

Dunque stoppa leger ci, si tu non te senti ben con le mal language que va apparer. Nam il ha un *fluxo de invektivias* o un *torrente de invektivias* que on pote usar pro *invektiviar* (contra) un persona in interlingua.

Le majoritate del *invektivias* non besonia esser explicate. Illos sempre es parolas multo colorate, e si on usa su phantasia, on ben comprende in qual contexto illos pote esser usate.



Redaction: Thomas Breinstrup

Le uso de animales e adjectivos que describe le nivello de intelligentia que es usual:

- cannibales
- celo!
- sanguine de can
- putano
- cretino
- femina facile
- femina con un pede legier
- bastardo
- imbecille
- debile
- semi-intelligente
- maledicte

- bombas e granatas
- bagassa
- villano, que le ebola te prende!
- cana
- canalia
- cessa miaular/latrar!
- testiculo
- babuino
- orificio
- capro
- asino
- vacca
- porco
- serpente
- filio de can

- damnate idiota!
- qual damno!
- merda
- galimatias, nonsenso
- silentio!
- basta! sufficiente!
- stop!
- diabolo!
- tace!
- clauda le becco!
- tene le bucca clause!
- fi!
- guai!
- oh, guai!
- uf!



## QUESTIONES ?

Memora que tu pote sempre consultar le Commission Linguistic del Union Mundial pro Interlingua super questiones lingual de interlingua. Va a [www.interlingua.com](http://www.interlingua.com) e clicca a "Angulo linguistic" in le navigation in le latere sinistre del pagina.

Le Union Mundial pro Interlingua (UMI) es un organisation international, sin scopos lucrative, pro promover e diffunder le international lingua auxiliar interlingua, publicate in 1951 per le "International Auxiliary Language Association" (IALA). Le Consilio General determina le politica general del UMI. Le Consilio Executive face le labores quotidian del UMI. Le UMI esseva fundate le 28 de julio 1955 in Tours, Francia, e esseva registrate como association no. 0911004931 al subprefectura de Étampes, Francia, le 3 de agosto 2006. Le UMI collabora con le organisationes national de interlingua.

### CONSIGLIO EXECUTIVE

**Presidente:** Sven Frank, Kloppenheimer Straße 66, D-68239 Mannheim, Germania, (+49-621-18 18 93 06) [presidente@interlingua.com](mailto:presidente@interlingua.com).  
**Secretario general:** Julian Mendez, Technische Universität Dresden, Faculty of Computer Science, Institute of Theoretical Computer Science, D-01062 Dresden, Germania. [secretario.general@interlingua.com](mailto:secretario.general@interlingua.com).  
**Vice-secretario:** Martijn Dekker, Nederland. [vice-secretario@interlingua.com](mailto:vice-secretario@interlingua.com).  
**Administrador-tresorero e aranea:** Alberto Mardegan, Osmankäämintie 44 C, FIN-01300 Vantaa, Finlandia. [administration@interlingua.com](mailto:administration@interlingua.com).  
 Conto de banca: Numero IBAN: FI18 1820 3000 0163 29. Numero SWIFT: NDEAFIHH. **Aranea assistente:** Emerson José Silveira da Costa, Pass. D, 418, Pedreira, BR-66083-220 Belém – PA, Brasil. ☎ +55 91 3276-0571,

fax + 91 241 2679. [aranea@interlingua.com](mailto:aranea@interlingua.com). **Redactor del Panorama:** Thomas Breinstrup, Kirkeholmen 10, DK-2630 Taastrup, Danmark. [panorama@interlingua.com](mailto:panorama@interlingua.com).

### CONSIGLIO GENERAL

Bent Andersen, Danmark. Thomas Breinstrup, Danmark. Emerson José Silveira da Costa, Brasil. Erik Enfors, Svedia. F. P. Gopsill, Grande Britannia. René Jacobs, Francia. Peter Liebig, Germania. Åsmund Knutsen Aukland, Norvegia. Alix Potet, Francia. Roger A. Rognaa, Norvegia. Harald Schmidt-El Khaldi, Germania. Ingvar Stenström, Svedia. Stefka Yoncheva, Bulgaria.

### ASSOCIATOS DISTINGUITE DEL UMI

James M. Buchanan, SUA (1919-2013). Giovanni Blandino, Italia (1923-2011). André Martinet, Francia (1908-1999). Jeanne Martinet, Francia.

### DIVERSE

**Servicio de Libros UMI:** Kometenlaan 38, NL-3721 JT Bilthoven, Nederland. [libros@interlingua.com](mailto:libros@interlingua.com). Internet: [www.interlingua.com/libros](http://www.interlingua.com/libros).

**Commission Linguistic:** *Coordinator:* Piet Cleij. [commission.linguistic@interlingua.com](mailto:commission.linguistic@interlingua.com)

## REPRESENTANTES DE INTERLINGUA

**BRASIL:** União Brasileira pró Interlingua ([www.interlingua.org.br](http://www.interlingua.org.br)). *Presidente:* Ramira B. de Castro, Condomínio Morada Nobre, Conj. B, Casa 5, BR-73376-200 Planaltina – DF, ☎ 55 041 94 8150-0441 e 55 041 94 9233-2430; [presidente@interlingua.org.br](mailto:presidente@interlingua.org.br). **BULGARIA:** Academia Interlinguistic Bulgare. *Presidente interimari:* Stefka Yoncheva, Sveta Troitsa 145v/613/159, BG-1309 Sofia, ☎ (+359) 2 920 11 71, [stefka\\_yoncheva@yahoo.com](mailto:stefka_yoncheva@yahoo.com). *Adjuncte presidente:* Milen Shopov, ul. Budapeshta 64/3/12, BG-1202 Sofia, ☎ (+359) 2 983 90 19; [milen\\_shopov@dir.bg](mailto:milen_shopov@dir.bg). **CONGO:** Elder Mfumbwana N'kulu, Box 7190, Lubumbashi 4 – Katanga. **DANMARK:** Dansk Interlingua Union ([www.interlingua.dk](http://www.interlingua.dk)). *Presidente:* Thomas Breinstrup, Kirkeholmen 10, DK-2630 Taastrup; [info@interlingua.dk](mailto:info@interlingua.dk). *Vice-presidente:* Klavs Neerbek, Esthersvej 26, 2., DK-2900 Hellerup; [klavsneerbek@yahoo.dk](mailto:klavsneerbek@yahoo.dk). *Tresorero:* Dan Sterup, Helsingorsgade 2, 1., DK-3400 Hillerød; [dansterup@gmail.com](mailto:dansterup@gmail.com); conto: 5358 – 0000243167. SWIFT-BIC: ALBADKKK, no. IBAN: DK80 5358 0000 2431 67. **ESPAÑA:** Jesus Lavin Campo, Kasune 26 (3. ezk), E-48993 Algorta-Getxo, Vizcaya; [joslavin@hotmail.com](mailto:joslavin@hotmail.com). **FINLANDIA:** Suomen-Interlinguistiyhdistys / Föreningen för Interlingua i Finland ([www.interlingua.fi](http://www.interlingua.fi)). *Presidente:* Allan Kiviaho, Kivimäentie 16 E, FIN-01620 Vantaa; [allankiviaho@gmail.com](mailto:allankiviaho@gmail.com). **FRANCIA:** Union Interlinguiste de France ([interlinguafrance.wordpress.com](http://interlinguafrance.wordpress.com)). *Secretaria:* Madeleine Mahé, 15 rue des Génêts, "Les Monceaux", F-91150 Morigny, [madeleine.mahé@orange.fr](mailto:madeleine.mahé@orange.fr). *Tresorero:* Michel Prim, 15 rue des Génêts, "Les Monceaux", F-91150 Morigny; CCP numero 18 435 88 F 020. **GERMANIA:** Union German pro Interlingua. *Presidente:* Sven Frank, Kloppenheimer Straße 66, D-68239 Mannheim, ☎ 0621-18 18 93 06; [presidente@interlingua.com](mailto:presidente@interlingua.com). **GRANDE BRITANNIA:** British Interlingua Society. *Presidente/tresorero:* Peter Gopsill, Bethany Cottage, 14 Bethany Crescent, Bebington, Wirral CH63 7QL; [fgopsill@gmail.com](mailto:fgopsill@gmail.com). **HUNGARIA:** *Informator:* Péter Kovács, Általazeggett u. 23. B. lh. I. em.5, H-8900 Zalaegerszeg; [petyko@gmail.com](mailto:petyko@gmail.com). **ITALIA:** Association Interlingua Italia ([www.interlingua.altervista.org](http://www.interlingua.altervista.org)). *Presidente:* Roberto Capuzzo, Via Giovanni Buzzonei 5, I-44100 Ferrara; [irobocapi@gmail.com](mailto:irobocapi@gmail.com) e [interlingua.italia@gmail.com](http://interlingua.italia@gmail.com); Facebook: [www.facebook.com/interlingua.italia](http://www.facebook.com/interlingua.italia); Twitter: [twitter.com/interlingua\\_it](https://twitter.com/interlingua_it). **JAPON:** Yoichi Yamamoto, 277-0861, Takada 1084-14, Kasai-va-ti-Tiba-ken; [amalgelno@com.home.ne.jp](mailto:amalgelno@com.home.ne.jp). **NEREDLAND:** Vereniging Interlingua-Nederland ([www.interlingua.nl.com](http://www.interlingua.nl.com)). *Vice-presidente:* Piet Cleij, Kometenlaan 38, NL-3721 JT Bilthoven; [cleij@interlingua-nl.com](mailto:cleij@interlingua-nl.com). *Tresorero:* Franske Persijn-Jorritsma, Vorstenhof 104, NL-7314 GZ Apeldoorn; ☎ 055 – 312 18 83; [jmpersijn@hetnet.nl](mailto:jmpersijn@hetnet.nl). **NORVEGIA:** Norsk Interlingua Union ([www.interlingua.no](http://www.interlingua.no)). *Presidente:* Roger A. Rognaa, Ravnåsvn 83, N-1254 Oslo; [roger.rognaa@yahoo.no](mailto:roger.rognaa@yahoo.no). *Secretario:* Magne Heie, Andøyveien 7 H, N-4623 Kristiansand S; [magne-heie@gmail.com](mailto:magne-heie@gmail.com). *Tresorero:* Rolf A. Røkeness, Lensmannsjordet 28, N-1352 Kolsås; [ra-roke@online.no](mailto:ra-roke@online.no); giro: 1604.02.72759. **POLONIA:** *Informator:* Pawel Wimmer, ul. Nowolipki 25 b m. 41, PL-01-010 Warszawa; [wimmer@onet.pl](mailto:wimmer@onet.pl). **PORTUGAL:** Carlos Soreto, Casa do Labirinto, R. de Arazede, 308, P-3060-712 Tocha; [interlustiana@gmail.com](mailto:interlustiana@gmail.com). **ROMANIA:** Asociatia Româna pentru Interlingua. *Secretaria:* Simona Sunel, Strada Magura nr. 9, Focsani, R-5300 Vrancea; [simonasu@gmail.com](mailto:simonasu@gmail.com). **RUSSIA:** Victor Chernavsky, Do vstrobovaniya, RU-624605 Alapayevsk 5, Sverdlovskaya obl.; [interlinguar@narod.ru](mailto:interlinguar@narod.ru). **SUA:** American Society for Interlingua ([www.interlingua.us](http://www.interlingua.us)). *Presidente:* Stanley A. Mulaik, 191 Vistawood Lane, Marietta GA 30066; [pscscm@prism.gatech.edu](mailto:pscscm@prism.gatech.edu). *Secretario/tresorero:* Paul May, 305 Poage Ct. #2 Lexington, KY 40515; [paullecorde@gmail.com](mailto:paullecorde@gmail.com). **SVEDIA:** Svenska Sällskapet för Interlingua ([www.interlingua.nu](http://www.interlingua.nu)). *Secretario:* Ingvar Stenström, Vegagatan 12, SE-432 36 Varberg, ☎ (+46) (0)340-15053; [secretario@interlingua.nu](mailto:secretario@interlingua.nu). *Tresorero ass.:* Esko Kangas, Solbergagat. 3, SE-553 33 Jönköping, ☎ (+46) (0)36-16 47 21; [tresorero@interlingua.nu](mailto:tresorero@interlingua.nu). SWIFT-BIC: NDEASESS, No. IBAN: SE69 9500 0099 6026 0474 1419. **REPUBLICA TCHEC:** PhDr. Ing. Karel Podrazil, Na Žitkově 807 / 39, CZ-460 06 Liberec 6; [karel.podrazil@seznam.cz](mailto:karel.podrazil@seznam.cz)

## NOVAS DE NOMINES

■ **JÚLIUS TOMIN**, 1915-2003, representante tchecoslovaco e pois slovaco de interlingua, es portraite in un nove libro super le traditiones de vegetarianismo in Slovacchia. Le libro esseva publicate iste autumnio per le Bibliotheca National Slovac e es scribite per *Milan Šišmiš* del bibliotheca. Július Tomin laborava multo activemente pro interlingua sub conditiones difficile e publicava numerose articulos e libros in e super le lingua.



■ **ROBERTO CAPUZZI**, presidente de *Interlingua Italia* desde novembre 2008, esseva si enthusiaste per le littera del *Societate Svedese pro Interlingua* super interlingua al europarlamentarios svedese que ille ha duplicate le action. Ille assi se ha adressate al 73 europarlamentarios italian pro informar les super interlingua e su possibilitates vidite per berillos europeas.

■ **CARLOS SORETO**, representante de interlingua in Portugal, es un diligente autor de dictionarios. Tosto va apparer su nove “Grande Dictionario Português-Interlíngua” in duo volumines. Illo ha 1.150 paginas e essera publicate per le *Union Mundial pro Interlingua*. Illo es le dictionario le plus grande de interlingua usque ora publicate in portugese que es inter le plus grande linguas del mundo, essente le lingua official in Portugal e Brasil. In 1993 appareva le “Dicionário Português-Interlíngua” per Euclides Bordignon, publicate per le Universidade de Passo Fundo in Brasil. Illo habeva “solmente” 30.000 entratas. Carlos Soreto ha antea publicate le grande “Vocabulario de anatomia” in interlingua e ha assistite in le redaction del recente editiones del enorme “Dictionario Interlingua-Nederlandese” per *Piet Cleij*.



■ **FELICE NATAL E BON ANNO NOVE 2015!**

### Que es interlingua?

■ Interlingua es un lingua complete perfecte pro communication international a causa de su vocabulario international e un grammatica totalmente regular – sin exceptiones. Centos de millones comprende interlingua a prime vista. Interlingua functiona in casa, in scholas, in officios – in omne locos, ubi on besonia communication sin frontieras. Usa interlingua con tu familia, amicos, in le schola o in tu labor professional. Le avantages es numerose. Il ha multe materiales – sur papiro e electronic: litteratura original e traduce, belletristic e professional, magazines, brochures, e-libros, sitios in Internet.

### Como contribuir

■ Paga un abonamento a Panorama – e si tu ja ha uno, paga un abonamento pro un amico o un membro de tu familia:

[www.interlingua.com/panorama](http://www.interlingua.com/panorama)

■ Invia tu comentarios o narra de tu experientias con interlingua:

[panorama@interlingua.com](mailto:panorama@interlingua.com)

– scribe “Litteras” in le subiecto.

■ Supporta le Union Mundial pro Interlingua (UMI) per comprar le publicationes del Servicio de Libros UMI. Consulta le grande catalogo de libros e paga in linea a [www.interlingua.com/libros](http://www.interlingua.com/libros).

